PMU

SOMMAR 2023

En tidning från biståndsorganisationen PMU

JAKTEN PÅ VATTEN

De livsfarliga groparna blir allt djupare, inte sällan 5-6 meter. Men grundvattennivån sjunker och vattenhålen sinar.

NÄR BISTÅNDET GÅR ATT TA PÅ

Ibland kan biståndsdebatten kännas krånglig och abstrakt. FN:s Globala mål för hållbar utveckling kan upplevas ouppnåeliga och vi kan lätt förvirra oss i olika politiska utspel. Men så kommer vi till kärnfrågorna. Såsom behovet av vatten och mat. Mer grundläggande och konkret än så kan bistånd knappast bli. Vatten och mat är något vi alla förstår och är något jag är säker på att vi alla tycker borde vara en självklar rättighet för varje enskild människa.

Ändå är det inte så.

I det här numret av PMU-tidningen ser vi hur brist på vatten och sanitet skapar olika problem kopplat till hälsa, mat, försörjning och utveckling. Men vi får också läsa om hur människor samarbetar och om hur våra lokala partner kämpar och hittar vägar framåt för att förbättra livsvillkoren för människor i nöd och utsatthet.

Som journalist har jag förmånen att komma i direktkontakt med eller lyssna på dem som antingen själva kämpar för sina rättigheter och liv eller som arbetar för att hjälpa andra. Och det är sällan deras berättelser är krångliga eller abstrakta. Deras behov är ofta grundläggande, deras krav helt berättigade.

Ändå är det så svårt.

När jag intervjuade Jane Angom från Uganda, som nyligen vunnit en seger för jämställdhet då hon blivit vald till toppposition i ledarskapet för en av Ugandas pingströrelser, var hon nära till tårar när hon berättade om den kamp som kvinnor i Uganda behöver ta för att bli accepterade som ledare (se sid 18-20). Hennes dröm är att alla ska ha samma möjligheter i livet, oavsett om de är flickor eller pojkar. ”Det är egentligen inte alls krångligt, det du drömmer om är så enkelt och självklart”, minns jag mig själv säga till Jane efter intervjun.

”Ja, och ändå är det så svårt”, svarade hon.

Tack vare kvinnor som Jane är det dock möjligt. Jag hoppas att du som läser den här tidningen ska uppleva att biståndet blir mer konkret. Att du blir inspirerad och får ny förståelse både för de utmaningar men också de möjligheter som finns.

Håll upp ett glas vatten, håll det i handen och läs. Biståndet går nästan att ta på.

Linnéa Jimenez, redaktör
redaktion@pmu.se

4 **På Kauto-platån i Sydsudan är bristen på vatten förödande och invånarna för en daglig kamp mot de sinande källorna. PMU och Across åkte till området med två vatteningenjörer för att undersöka nya sätt att få fram vatten.**

14 **Emma Gustafsson växte upp i secondhandbutiken i Östersund och är nu själv med och driver den. Att arbeta ideellt och hjälpa andra är värderingar som hon nu för vidare till sina barn.**

16 **Fembarnsmamman Olha har fått ett varmt rum för sina barn. Valentina har flytt, fått hjälp och hjälper nu andra internflyktingar. På besök i västra Ukraina slås vi av våra partners hängivna och skickliga hjälp till internflyktingar.**

18 **Ett landsöverskridande kvinnonätverk inom pingstkyrkor i östra Afrika ska få fler kvinnor att bli ledare.**

22 **PMU-partners strategi i fredsarbetet i Etiopien har gett unika framgångar där myndigheter och militär gått bet. Traumabearbetning och fredsdialoger mellan olika religiösa och traditionella ledare har visat sig vara en viktig del i framgångsreceptet.**

FOTO: PMU/ANDREAS ALEXANDERSSON

Mediautbildning i Palestina där barn intervjuas på temat mänskliga rättigheter

På Västbanken i Palestina arbetar PMU:s partner Bethlehem Bible College med att producera och utbilda i media. PMU är med och stödjer produktioner där man gör filmer på temat mänskliga rättigheter, exempelvis rätten till utbildning. I en pågående filminspelning får barn berätta hur en skolstrejk har påverkat dem, hur det är att vara tillbaka till skolan igen och vad skolan betyder för dem. På Al-Obeidiyah Elementary Mixed School är Massa Husain en av elever som gärna ställer upp på intervju.

"JAG VAR TÖRSTIG OCH DU GAV MIG ATT DRICKA"

MATTEUSEVANGELIET 25:35-36

Extremväder såsom torka och översvämningar blir allt vanligare i både Afrika och Asien. Människors grundläggande rätt till rent vatten, sanitet och mat blir allt svårare att tillgodose. Men vare sig det är på de heta markerna i Kapoeta East i Sydsudan, bland karmarongfolket i bergen i Nepal eller på den fattiga landsbygden i Uganda så kämpar PMU:s samarbetspartner för att hitta vägar framåt. I början av året åkte PMU och vår sydsudanesiska partner Across, tillsammans med två svenska vatteningenjörer, till de torra vidderna på Kautoplatån i Sydsudan. I jakten på vatten finns en stark övertygelse om alla människors rätt till liv. Rätt till något att dricka, rätt till något att äta.

FOTO: PMU/ANNELIE EDSMYR

Det är som att de bor allra längst bort. Så långt ute på landsbygden att ingenting finns. Så beskriver Jonatan Strömgren, hydrogeolog och vattenspecialist på Sweco, sitt besök i Kapoeta East. Då har han ändå arbetat som konsult i vattenprojekt för såväl Världsbanken som för olika regeringar, i liknande områden i norra Sudan, Somalia och på landsbygden i Afghanistan.

– Jag har aldrig känt att jag har varit så långt borta, berättar han efter resan.

På Kauto-platån i sydöstra Sydsudan finns definitivt inga samhällsfunktioner som skolor, hälsokliniker eller polisväsende, men inte heller några affärer eller marknader där det går att köpa och sälja mat och andra förnödenheter. Människors behov av mat och vatten är därmed oerhört svåra att tillgodose. Ändå bor folkgruppen Toposa här. Helt isolerade.

NÄR TEAMET FRÅN PMU, vår lokala partner Across och de två svenska vatteningenjörerna från Sweco besökte området hade det inte regnat som det ska på flera säsonger. Flodfårorna låg torrlagda. Torkan slog ut de redan små skördarna med temperaturer på närmare 40 grader.

Uppdraget för resan var att undersöka möjligheterna att öka invånarnas tillgång till vatten, för att stärka motståndskraften mot klimatförändringarna, och därmed även kunna säkra den egna matproduktionen.

Normalt regnar här endast 0,3-0,4 meter per år. Under samma tid avdunstar 2-2,5 meter. Det innebär att området är väldigt torrt och att floder och sjöar inte har vatten hela året. När det väl regnar kommer det så mycket på kort tid att det kan orsaka stor skada. Den torra marken kan inte suga upp vattnet.

För att hitta vatten till familj och boskap tvingas invånarna i Kapoeta East att gå i flera dagar. De gräver efter vatten i flodfåror, men måste gräva allt djupare, inte sällan 5-6 meter, eftersom grundvattennivån sjunker och vattenhålen ständigt sinar. I de livsfarliga groparna kan tre till fyra personer stå på olika nivåer under marken och skicka vattenhinkar mellan sig. De är även barn och kvinnor som har som vardagssyssla att hämta hem dricksvattnet. Rasrisken är överhängande, liksom faran att ramla ner. När störtregnet kommer kollapsar groparna och nya måste grävas upp.

DE SVENSKA VATTENINGENJÖRERNA hade i förväg studerat satellitbilder för att se ut lämpliga områden att undersöka under besöket. Väl på plats jämförde de förstudierna med landskapet. Genom Across lokalkännedom och goda anseende hos människorna i området kunde förtroende för processen förankras lokalt. Teamet vandrade längs flodbankar, analyserade jord- och stenarter, tittade efter förekomsten av ytliga berg, mätte höjder och vägde av lutningar.

I normala fall brukar vatteningenjörerna analysera jordproverna i laboratorier men nu fick de improvisera. Med petflaskor som mått och plastslangar som lod kom de så fram till att det går att öka vattentillgången med relativt enkla metoder, bland annat genom att spara regnvatten och hindra det från att avdunsta genom att anlägga sanddammar.

FOTO: PMU/JONAS FÄLLSTEN

Väl på plats – efter ett par dagars bilresa i svår terräng, där jeepens styrstag till slut gav upp och lagades provisoriskt med hjälp av spännband, kunde vatteningenjörerna från Sweco jämföra förstudierna med landskapet.

– Vi har identifierat flera platser där man kan bygga en sanddamm och ta hänsyn till små resurser, invånarnas begränsade tekniska kunskap och att det mesta måste göras för hand, berättar Jonatan.

Ett annat sätt är att förstärka de utgrävda vattenhålen med cementringar för att hindra jordväggarna från att falla in och på så sätt skapa permanenta brunnar.

– Då skulle vattenhålen kunna hålla i många år. Och man kan till och med gräva djupare när vattnet sinar, förklarar Jonatan.

SWECO HAR NU TAGIT FRAM en rapport med rekommendationer på vattenprojekt som de föreslår PMU och Across. Där nämns även svårigheter såsom torka, utmaningar att frakta cement upp till platån, liksom att störtregn kan försvåra grävarbetet. Men tanken är att lokalinvånarna själva ska gräva dammar och lära sig att gjuta betongringar.

– Det blir arbetsintensivt och kräver att alla engagerar sig. Men det är möjligt om de som arbetar också kan få ersättning i form av mat, då de inte i samma utsträckning kan sköta det egna jordbruket, förklarar Malin Canslätt, PMU:s regionchef för Afrikas horn och Östafrika.

I dag är det utdelning av matpaket som gör det möjligt för toposafolket att bo kvar.

– Även om den typen av nödhjälp är livsviktig så passiviserar den också människor, förklarar Malin som menar att satsningen är helt nödvändig för den långsiktiga utvecklingen i området.

Tillgången till vatten skulle öka invånarnas möjligheter att förbättra sina odlingsmetoder, få bättre skörd, högre avkastning och förhoppningsvis bli självförsörjande.

– Ett lyckat projekt skulle bli ett gott exempel för närliggande byar, om de kan se att människors liv har förbättrats genom tillförseln av vatten, säger Malin.

ESTHER FLORES SEDMAN

FAKTA: SYDSUDAN

- Sydsudan är världens yngsta land och ett av världens fattigaste. Landet blev självständigt i juli 2011 när Sudan efter en folkomröstning delades i en nordlig och en sydlig del. Men hoppet om en bättre tillvaro grusades kort efter självständigheten och landet har sedan dess präglats av maktkamp och inbördeskrig. Trots att Sydsudan har gott om olja lever majoriteten av befolkningen i svår fattigdom.

KÄLLA: UTRIKESPOLITISKA INSTITUTET

FOTO: PMU/JONAS FÄLLSTEN

För att nå grundvattnet grävs djupa och farliga vattenhål. En sanddamm som hindrar regnvatten från att avdunsta är en av vatteningenjörernas idéer för att ge invånarna lättare tillgång till vatten. Att anlägga en sanddamm kan kosta mellan 100-200 000 kronor.

Läs och ladda ned Swecos rapport om rekommendationer på vattenprojekt på pmu.se/swecorapport

FOTO: PMU/JONAS FÄLLSTEN

KURS I HÅLLBART JORDBRUK FÖRÄNDRADE LIVET

Förändrat klimatmönster slog hårt på jordbruket, barnen var sjuka och undernärda. Tvåbarnspappan Ngobya Frugensio hade tappat all ork och var trött på livet. Men när han gick en kurs i hållbart jordbruk förändrades hela familjens liv. Jordbruket blomstrar och Ngobyas barn är friska och har nu kunnat börja skolan igen.

Ngobya Frugensio har nyligen tagit examen i den jordbruksutbildning som PMU:s partner Just Earth driver i Uganda. Innan Ngobya började jordbruksskolan gick inget som det skulle; hans två barn var alltid sjuka, det jordbruk han hade gav ingen skörd och familjen var undernärd. Inte heller hade han råd att betala barnens skolavgift – all inkomst gick till att betala mediciner.

Ngobya Frugensio

I KONTAKT MED JUST EARTH fick Ngobya lära sig grunderna i hållbar odling, exempelvis vilka grödor som bättre klarar av längre torrperioder, om hur man förodlar plantor, om gödsel och hantering av olika angrepp. Förändringarna i klimatet har gjort att torrperioderna är längre och under våta perioder regnar det alldeles för mycket. Kunskap om hur man ska handskas med dessa förändringar kopplat till jordbruket är avgörande för tillgången till mat och försörjning. Eleverna i jordbrukskursen får exempelvis lära sig att ta vara på regnvattnet under en längre period genom att odla i sluttningar och gräva diken kopplade till odlingarna för att vattnet inte ska rinna iväg utan hållas kvar i den odlingsbara jorden.

BARA ETT HALVÅR IN i utbildningen såg Ngobya den stora skillnaden i sitt eget jordbruk. Han delade upp sin mark i två delar – den ena för den egna familjens matförsörjning och den andra för grödor till försäljning. Ngobya började odla majs och sorgum och skörden ökade med upp till tre gånger så mycket. Nu har han också planterat 250 kaffeplantor och har kunnat köpa ytterligare mark för ett bananplantage.

– Jag har lärt mig är att du måste älska dina plantor, för då kommer de att älska dig tillbaka. Och du kommer att få pengar för att kunna betala skolavgifter och kunna få ett bättre liv, berättar Ngobya Frugensio.

Idag kan barnen återigen gå i skola och eftersom Ngobya har fått lära sig om vad som är näringsrik mat är de inte längre sjuka. Ngobya har till och med kunnat börja renovera och bygga ut sitt hus med hjälp av de pengar som jordbruket nu ger. I väntan på att kaffeplantorna ska växa till sig och generera inkomst har Ngobya planterat olika sorters örter under kaffeplantornas skyddande blad. Örterna växer fort och kan sedan säljas. Grannar och de i närområdet har märkt av den stora förändringen som skett i familjen och Ngobya är mer än glad att sprida kunskapen vidare till dem han känner.

– Detta projekt förändrar livet för så många människor. Jag kommer själv ge pengar av det jag får över för att projektet ska kunna fortsätta, säger Ngobya Frugensio.

ELEVERNA I JORDBRUKSSKOLAN får regelbundna besök av en agronom som ser hur det går med odlingen på den egna marken. Deltagarna får även kunskap i ekonomi och marknadsföring för att starta företag och skapa gemensamma mikrofinansgrupper. Projektet finansieras av PMU och Citykyrkan i Stockholm.

LINNÉA JIMENEZ

FOTO: UMN

Nya toaletter på skolan i Mugu har förbättrat hygienen och gjort det tryggare för tjejer.

MENSSÄKRA LÖSNINGAR FÅR TJEJER ATT STANNA

Många tjejer hoppar av skolan när de får mens. Vatten och säkra toalettlösningar är därför viktiga för att få tjejer att fortsätta sin utbildning. Detta är något som PMU:s samarbetspartner UMN som arbetar bland karmarongfolket i Mugu, Nepal, tagit fasta på. 353 elever, varav 185 tjejer, har nu fått tillgång till vatten och nya toaletter i sin skola.

I byn Kejang i kommunen Mugum Karmarong studerar 353 elever i årskurserna 4-8. Skolan har ett internat där många elever också bor. Elevernas hembyar ligger långt uppe i bergen. Det är därför inte tryggt att ta sig till och från skolan varje dag. Internatskolan startade år 2019 av lokala myndigheter med syfte att höja läs- och skrivkunnigheter bland minoritetsfolket i Mugu. Men standarden för rent vatten och tvättmöjligheter samt hygienlösningar med toaletter har varit låg. Det har gjort det extra svårt för tonårstjejer som fått mens. Under våren 2023 har därför PMU:s partner UMN arbetat för att menssäkra skolan. Sex nya toaletter har installerats där tjejer och killar har separata toaletter.

ÅTTA ELEKTRISKA VATTENPUMPAR med 25 liter vardera förser nu toaletterna och två kök med vatten. På lämplig plats finns också isolerade avfallsgropar där man på ett diskret sätt kan slänga använda bindor. Tjejerna kommer också ha tillgång till ett särskilt vilorum där det finns olika hygienprodukter, bindor, mediciner, värmepåsar vid kallt väder och hälsorelaterade informativa affischer och material.

– Man vill skapa en genusvänlig miljö för tonårstjejer på internatskolan och man anstränger sig för att ta itu med de problem som specifikt kvinnliga elever möter för att skapa en inkluderande miljö, berättar Prashansa Dewan från UMN.

Projektet syftar till att höja värdigheten för tjejer. Det kommer också ges utbildning i menshygien och tjejer kommer också erbjudas möjlighet att lära sig tillverka bindor.

LINNÉA JIMENEZ

BAR VATTEN UPP FÖR BERGEN – NU RINNER DET I KRANAR

Befolkningen i distriktet Mugu i Nepal bor i avlägsna byar långt uppe i bergen. För att hämta rent vatten i en flod behövde de tidigare ta sig en mil ned för branta berget i riskabel terräng. Mest utsatta var kvinnor och barn. Men idag finns kranar med rinnande vatten mitt i byarna där både vuxna, barn och äldre kan släcka sin törst.

Karmarongfolket i byn Kimri i Mugu består av femtio hushåll som saknar nästan alla grundläggande faciliteter såsom skola, hälsovård och elektricitet. Byn ligger två dagar till fots från det centrala samhället. Tidigare tog det två timmar att bära vattnet från närmaste floden upp till byn. Ofta var det kvinnor och äldre barn som hade det som sin uppgift. Alla tider på året var bristen på vatten det största problemet. Det tidigare existerande vattensystemet var skadat och sårbart på grund av branta berg och ändå hade vattensystemet inte kunnat förse hushållen med tillräckligt med vatten.

BRISTEN PÅ VATTEN BLEV en humanitär kris. År 2019 började PMU:s lokala partner United Mission to Nepal (UMN) arbeta med bergsbygdskommunen Mugum Karmarong för att installera ett nytt vattensystem. Coronapandemin, ovanliga väderförhållanden, materialbrist samt konflikter över fördelning av vattnet med grannbyn fördröjde arbetet. Men i juni 2022 kunde människorna från båda byarna komma överens om en rättvis fördelning och äntligen skruva på vattnet från kranarna.

Över 100 familjer får nu det vatten som de behöver. Förutom att folket får tillgång till rent dricksvatten har vattensystemet förbättrat den allmänna hygienen och hälsan och boskapsdjuren kan också få mer mat och vatten. Även hälsokliniker och skolan längre ned i distriktet får tillgång till vattensystemet. Dessutom har planen för brandsäkerhet blivit betydligt starkare.

HELA PROJEKTET BÖRJADE med att PMU:s partner samlade en kommittée med människor från byn som i olika arbetsgrupper tog fram idéer för projektet. Det var kommitténs initiativ att projektet skulle fokusera på tillgänglighet för de mest sårbara grupperna i samhället. Exempelvis är vattenkranarna installerade på olika nivåer – en nivå för vuxna och en lägre ned för barn. Det finns också vattenkranar vid tillfälliga bosättningar där många äldre bybor bor för att ta hand om sina boskapsdjur under skördesäsongen.

LINNÉA JIMENEZ

Mugufolket i bergsbyn Kimri har äntligen fått rinnande vatten. Tidigare behövde kvinnor och äldre barn gå två timmar till fots för att hämta vatten i närmaste flod.

FOTO: UMN

"VATTENTILLGÅNG ÄR EN GRUND TILL ATT BEKÄMPA FATTIGDOM"

Anders Jägerskog, programchef för fonden "Cooperation in International Waters in Africa" och koordinator för arbete med gränsöverskridande vatten i Världsbanken.

Varför är vattenfrågan viktig för Världsbanken?

– Världsbankens mål är att bekämpa fattigdomen och där spelar vattentillgången en grundläggande del. Tillgång till vatten och sanitet är ett av FN:s globala mål för 2030. Men vi skulle behöva fyrfaldiga takten i arbetet. 26 procent av världens befolkning saknar idag rent vatten, och nästan hälften saknar sanitetslösningar, såsom toaletter. I delar av Afrika går utvecklingen till och med bakåt.

Anders Jägerskog

Vad gör vattentillgång så grundläggande för utveckling?

– Brist på vatten och sanitet ger negativa hälsoeffekter. Den som är sjuk kan inte arbeta eller gå i skola. Och det är tyvärr mycket vanligt att barn dör i diarrésjukdomar orsakade av smutsigt vatten. Detta får en dominoeffekt. Ett barn som inte går i skolan lär sig inte lika mycket. Kropp och hjärna utvecklas inte lika bra om man dricker smutsigt vatten. Man kommer ha svårt att komma ikapp även om man får bättre förutsättningar senare i livet.

– Vatten behövs på så många områden. Den största delen av jordens färskvatten används till bevattning inom jordbruket. Här påverkar det förändrade klimatet. Regnmönster förändras, ibland blir det för mycket vatten och ibland för lite. Då kan man behöva bygga extra bevattningssystem, vilket kräver dammar, floder eller magasin. Det är inte alltid det finns.

– Vatten behövs också för att generera energi genom vattenkraft. Vattentillgången är kopplad till många olika sektorer för utveckling.

Vatten kan skapa konflikter, hur kan det förebyggas?

– I länder som lider av "vattenknapphet" ses vattnet ofta som en nationell säkerhetsfråga, såsom i Mellanöstern och Centralasien. Där är olika parter måna om att skydda "sin del" av vattnet. I årtionden har Världsbanken arbetat med att försöka få länder och grupper att samarbeta om vatten, både för att stärka säkerheten och bidra till utveckling. En nyckel är att få de olika parterna att mötas och arbeta tillsammans för att skapa förståelse för varandra och se hur de kan hjälpas åt att utvecklas i kunskap kring de gemensamma vattenresurser som finns.

– Vi stödjer upprättandet av institutioner där alla parter kopplade till en vattenresurs sitter med. Det skapar ett ömsesidigt beroende. Med en ökad insikt om att du är ömsesidigt beroende av din granne minskar risken för konflikt.

– I en biflod till Nilen byggs nu en vattenkraftsanläggning som ska ge energi till områden i Rwanda, Tanzania och Burundi. Detta exemplifierar hur relationsskapande lett till framgångar i utveckling.

Hur bör biståndsaktörer agera i förhållande till vattenfrågan?

– Jag vill slå ett slag för det övergripande och holistiska tänket. Det är viktigt att biståndet ser vattentillgångarnas potentiella dominoeffekter och länkar i samhället. Världsbanken arbetar med länder, men kristna biståndsaktörer har en fördel av att ha starka lokala nätverk och långsiktighet i sina relationer. Detta skapar uthållighet vilket är otroligt viktigt i utveckling, för utveckling tar tid.

LINNÉA JIMENEZ

GRATIS SLÄP VID BUTIKER

Från och med i sommar finns det gratis släpvagnar vid PMU:s secondhandbutiker. PMU Second Hand har ingått ett samarbete med Freetrailer Group A/S, som i ett första steg placerar ut 46 släpvagnar vid 21 av våra 58 butiker. Framöver väntas det bli fler butiker.

Freetrailer har sedan 2004 erbjudit gratis utlåning av släp till den som behöver. Företaget samarbetar redan med andra stora företag som IKEA, ICA och Mio Möbler för att göra det enkelt för användarna att hitta en lånevagn i närheten av där de bor. En app gör det möjligt för användaren att enkelt hämta ut och lämna tillbaka släpet genom självbetjäning.

– För oss är det avgörande att kunna erbjuda bästa möjliga service till våra kunder och givare. Nu blir det nu ännu enklare för våra kunder att transportera hem sina fynd från butikerna, samtidigt som givarna nu har ett praktiskt och bekvämt transportalternativ till våra butiker, säger Mats Hillerström, verksamhetschef för PMU Second Hand.

FOTO: WWW.FREETRAILER.SE

FOTO: PMUI/JUVELYN GUMAL-IN

I den enkla skolbyggnaden samsas 120 elever i fyra olika klasser i högstadiet.

NY BYSKOLA INSPIRERADE ÄVEN VUXNA ATT STUDERA

– För att bryta fattigdomscykeln och förändra sina liv så behöver barn gå i skolan, säger Lenita Gaffud.

Hon är ansvarig för utbildningsinsatser hos PMU:s samarbetspartner PMUI i Mindoro i Filippinerna. Urfolket mangyaner är en marginaliserad minoritetsgrupp. I ett avlägset bergsområde bor en av de fattigaste stammarna. Kostnaderna och riskerna för barn och ungdomar att ta sig till skolor i andra byar eller städer förhindrar barn i de flesta familjer att studera. Flera barn har redan drunknat i den stora floden som de behöver korsa och risken att utsättas för våldtäkt på vägen till och från skolan är stor när avståndet från hembyn är lång.

Därför har PMUI de senaste åren lobbat gentemot myndigheter för att byn Bayang ska få en högstadieskola. Under pandemitiden 2021 lyckades PMUI se till att mangyanerna i Bayang fick ta del av distansundervisning och under 2022 öppnade till slut den första fysiska högstadieskolan i byn. Skolbyggnaden saknar än så länge innerväggar och de fyra klasserna måste samsas på ett och samma område, men glädjen över möjligheten att studera är påtaglig.

– Eleverna är väldigt lyckliga över att det inte är så svårt och farligt att ta sig till skolan. Och föräldrarna har blivit så inspirerade och glada att de själva nu vill gå till skolan och ta examen, berättar Lenita Gaffud.

Myndigheterna avlönar tre lärare som undervisar barnen och ungdomarna utifrån deras olika kunskapsnivåer. Omkring 120 elever är nu inskrivna i skolan.

138 kronor/person räddar upp regeringens nedskärningar

– Regeringen har gjort kraftiga nedskärningar i internationella utvecklingsbiståndet vilket främst påverkar de allra mest utsatta i världen men också oss som pingströrelse att bistå dem, säger Daniel Alm, föreståndare för Pingst - fria församlingar i samverkan.

Under 2023 och 2024 innebär nedskärningarna att PMU får 11,9 miljoner kronor mindre i bidrag för bistånd från staten. Det är en enorm summa, men om man slår ut den på alla 86 000 medlemmar

FOTO: PMU/HANNA TORELL

i pingstkyrkor runt om i Sverige så blir det inte mer än 138 kronor per person. Det motsvarar ungefär lunch, exempelvis en pizza och en läsk. Om dessutom varje medlem skulle välja att skänka 138 kronor i 12 månader skulle vi få in över 142 miljoner kronor.

– Det skulle göra oss mer oberoende av staten och vi skulle kunna göra fler insatser, säger Daniel Alm.

PMU kan då fortsätta att göra det viktiga långsiktiga arbetet och samtidigt bli ännu mer snabbfotade vid akuta katastrofer.

Hjälp oss att få biståndsmatematiken att gå ihop. Bli månadsgivare hos PMU: www.pmu.se/manadsgivare eller mejla info@pmu.se

FATME LÄRDE SIG RÄKNA – NU GÅR AFFÄRERNA MED VINST

Över 30 procent av Mauretaniens befolkning lever i fattigdom. PMU:s partner i Mauretanien arbetar till stor del med människor som bor ute på landsbygden, där torkan och fattigdomen gör det svårt för människor att köpa den mat de behöver för att överleva.

En målgrupp för projektet är kvinnor som inte kan läsa och räkna. Brist på utbildning gör dem sårbara för exploatering och lurendrejeri. Fatme är en 52-årig ensamstående mamma med fyra barn och två barnbarn. Hon säljer couscous, men har tidigare haft svårt att ta betalt och driva en vinstdrivande affär på grund av hennes dåliga kunskaper i räkning. Genom PMU:s partner fick hon utbildning vilket öppnade helt nya möjligheter.

– Nu har min verksamhet växt. Jag har lärt mig beräkna kostnader och utgifter för att sen veta hur mycket jag ska sälja couscousen för att gå med vinst. Jag har också fått stöd att tillsammans med andra kvinnor skapa ett kooperativ. Det gör att vi tillsammans kan köpa och sälja större mängder couscous och sälja i den stora staden, säger Fatme.

FOTO: PMU:S PARTNER I MAURETANIEN

Kvinnor i brist på utbildning är sårbara för exploatering och lurendrejeri. Fatme är en av de kvinnor i Mauretanien som därför lärt sig räkna och skriva i vuxen ålder.

Under 2022 deltog 651 kvinnor och 64 män från de fattiga byarna Kobeni och Moudjeria i alfabetiseringsprojekten. Förutom att lära sig läsa, skriva och räkna får de också utbildning i vikten av hygien, hälsa, miljövård och om mänskliga rättigheter.

SYNTS & HÖRTS I MEDIA

PMU I RADIO, TV OCH TIDNING

Biståndsdebatt och upprop

PMU har deltagit i flera debatter om nedskärningarna i biståndet. I Dagen den 8 februari riktade vi oss till regeringen och bistånds- och utrikeshandelsminister Johan Forssell, tillsammans med Pingsts internationella styrgrupp, och hävdade löftesbrott då regeringen valde att sänka anslaget för bistånd via civilsamhället. Kristdemokraterna, Vänsterpartiet och Diakonia gav repliker. Tillsammans med nätverket Concord deltog PMU även i ett upprop, där Forsell uppmanas se över vårbudgeten och återföra de 1,2 miljarder kronor som togs från biståndet, men som aldrig användes för flyktingkostnader i Sverige.

Inslag i SVT från PMU-butik i Umeå

Under inflationen har trycket på att köpa begagnade kläder ökat, rapporterade SVT den 28 mars i ett inslag från PMU:s butik i Umeå. Butiken anskaffar nu fler insamlingsboxar i Umeå.

– Vi har insamlingsboxar lite här och var men behöver ännu fler för att möta efterfrågan. Vi vill göra det lätt för människor att ge till oss, säger Birgitta Bengtson, butikschef på PMU.

Företagssamarbete uppmärksammas

PMU och företaget Freetrailer Sverige AB berättade i ett pressmeddelande om sitt samarbete kring gratis släpvagnar från PMU:s secondhandbutiker. Då uppmärksammades frågan på både svenska och internationella nyhetssajter för börsen. Samarbetet har stor tillväxtpotential och ger positiva effekter för både PMU och Freetrailer.

FOTO: ALEXANDRA LUNDBERG

EMMA VÄXTE UPP MED SECONDHAND

10-åriga Emma Gustafsson stod som volontär och delade ut ballonger när Pingstkyrkan i Östersund startade upp en secondhand-butik år 1998. Nu har det gått 25 år och Emma, som nu blivit chef för den butik hon växte upp i, ser hur PMU Second Hand har blivit en nyckelspelare i samhället.

– Då handlade det främst om att vi behövde kunderna. Idag är det samhället som behöver oss, säger hon.

FOTO: STEN HÖGLUND

Redan som 10-åring var Emma (t.h.) och hennes syster Elin (t.v) volontärer i PMU-butiken.

TEXT: LINNÉA JIMENEZ

Det är egentligen inte butiksarbetet i sig som driver Emma Gustafsson att arbeta med PMU Second Hand i Östersund. I stället är det människor och deras utveckling.

– Det är spännande att påverka och utveckla något med mycket potential. Det finns en växtkraft i själva verksamheten och vi skapar även utrymme för människor att växa.

Och växa är något Emma själv fått göra genom butiken.

– Det var mina föräldrar som tog med mig och min syster till butiken. De var med i pingstkyrkan och tyckte att man kan ge hjälp genom både pengar och tid. Deras tid kunde betyda något för andra. Som barn fick vi hänga med på allt föräldrarna gjorde och följde gärna med till butiken.

I BÖRJAN FICK flickorna dela ut ballonger till barn. Sedan kunde de fixa fint i butiken och fick lära sig kassan. Butiken hade öppet tre timmar varje lördag och köerna ringlade sig långa med folk som ville komma in, minns Emma.

”Det finns en växtkraft i själva verksamheten och vi skapar även utrymme för människor att växa.”

EMMA GUSTAFSSON

Ålder: 35.
Familj: Maken Kristoffer, döttrarna Evelin, 9, och Otilia, 7 och hunden Charlie.
Arbetar: Butikschef på PMU Second Hand Östersund.
Kyrklig tillhörighet: Pingstkyrkan i Östersund.
Gillar: fjällen – både på sommar och vinter, träning, läsning och fredagsmys.

– Vi växte upp med tankesättet att man ska hjälpa när man kan. Det var så mysigt med alla människor och jag fick tidigt ta ansvar.

Under gymnasietiden bodde Emma i Arjeplog. Men under skollov gjordes tillfälliga inhopp i secondhand-butiken i Östersund. Kontakt med butiken uppehölls också genom pappa Thomas och mamma Elisabeth som fortsatte arbeta ideellt i ”secken”, som man sa inom familjen.

Efter boende i Södertälje och Luleå samt studier i beteendevetenskap bestämde Emma och hennes make att flytta tillbaka till Östersund 2015. Arbetet och PMU Second Hand lockade. En åtta månader gammal bebis som behövde ammas regelbundet hindrade inte Emma. Dottern Evelin följde med i barnselen under volontärspassen. Och Evelin och hennes yngre syster Otilia är nu ytterligare en generation som växer upp med butiken som en del av sin vardag. År 2017 anställdes Emma som biträdande butikschef men fick snart huvudansvar för butiken.

IDAG HAR PMU SECOND HAND i Östersund öppet sex dagar i veckan. Lokaler och personalstyrka har vuxit och man samarbetar tätt med myndigheter och kommun. Butiken uppskattas också av lokalmedia som ofta väljer att spegla verksamheten.

– Nu har butiken funnits i 25 år. Men det är bara starten på nästa era.

Jubileumsfirandet i butiken handlar lika mycket om att se framåt som bakåt. Emma berättar med stolthet om hur butiken fått en självklar del i samhällsutvecklingen. Här ges möjlighet till bland annat arbetsträning för människor i rehabilitering och butiken har en viktig roll i frågan om återvinning och miljö som efterfrågas av kommunen. En roll som säkert kommer öka de kommande 25 åren, enligt Emma.

– Vi vill utöka vårt samarbete med kommunen, eftersom vi kan göra stor nytta. Samhället behöver oss.

FOTO: PMU/JULLE BERGENHOLTZ-FOGLANDER

I SPÅREN AV KRIGET SYNS STYRKA OCH VÄRME

Ohla (i mitten) fick hjälp av PMU:s partner att få ett varmt rum i huset för sina fem barn och husdjur under den kalla vintern. Hon är osäker på om hon någonsin kan återvända till sin hemstad igen, men just nu trivs hon i sitt nya hem och ser med tillförsikt på framtiden.

På ytan liknar västra Ukraina vilket europeiskt land som helst. Men vid PMU:s besök gräver vi djupare. Vi möter människor och hjälpverksamheter som berör. Vi ser ett land förändrat i grunden. Där kyrkan har en unik förmåga att både effektivt och kärleksfullt mobilisera stöd till människor i kris. Fembarnsmamman Olha har fått ett varmt rum för sina små barn. Valentina har flytt, fått hjälp och hjälper nu andra internflyktingar.

På grund av flygförbudet i Ukraina reser vi via den polska gränsstaden Przemysl. Vi får köa länge på järnvägsstationen, då många ukrainare vill besöka hemlandet till påskhelgen. Det proppfulla tåget är tyst och lugnt. TV-skärmar visar videoklipp från kriget med budskap om ett enat Ukraina. Vi anländer till staden Ternopil där vi möter en av PMU:s samarbetspartner.

I västra Ukraina märks inga yttre spår av kriget. Det enda påtagliga är gulblåa flaggor och symboler uppsatta överallt - på broräcken, lekplatser, busshållplatser och grindar till privatbostäder. Symboler som proklamerar att ”Vi är ukrainare och ska stå tillsammans”. Men spår av kriget finns ändå i människors berättelser och dagliga kamp. Vi möter flera internflyktingar från östra Ukraina som fått hjälp av våra partnerorganisationer här. Och många ukrainare gör vad de kan för att hjälpa andra. Flera församlingar har öppnat sina kyrkor för människor i behov mat och husrum. Vi blir överväldigade av deras vilja att hjälpa människor och över internflyktingarnas inneboende kraft när de ofta flytt under svåra omständigheter.

VI MÖTER FEMBARNSMAMMAN OLHA. Hon kommer från östra Donetsk på gränsen mot Ryssland. Redan 2014, när Ryssland invaderade den ukrainska Krimhalvön, tvingades Olha fly från sitt hem till staden Kramatorsk i västra Donetsk. Där byggde hon upp ett nytt liv för sig och sina små barn. Åtta år senare behövde hon fly igen, nu ensamstående med fyra barn och gravid. Olha packade några få ägodelar och flydde i sin gamla bil med alla barn, en katt och en hund. Dagen efter bombades tågstationen i staden. 60 personer dödades och 110 skadades. Framme i Ternopil-regionen fick familjen bo i ett gammalt obebott hus i byn Tarasivka. Generösa människor skänkte möbler men Olha kände stor oro inför vintern, då dörrar och fönster inte var täta och kylan väntade. Olha fick då kontakt med PMU:s samarbetspartner Medair. De kartlade behov av reparationer i hus där internflyktingar bodde. Målet var att säkerställa åtminstone ett varmt rum inför kommande vinter och man beslutade installera nya fönster och en bra dörr hos Olha. I samma veva föddes Olhas femte barn, och efter hemkomsten från sjukhuset möttes hon och bebisen av en värme hon inte hade känt av på månader. Olha kunde vara trygg och alla hennes barn fick nu sova i ett varmt rum igen. Hon ler och beskriver sin tacksamhet för hjälpen hon fått.

VALENTINA ÄR EN ANNAN internflykting som är både stark och initiativrik. Vi möter henne i staden Lviv dit hon flytt från Luhansk i östra Ukraina. När kriget eskalerade i hemstaden bakade Valentina bröd och lagade mat åt soldaterna som stred för Ukraina längs frontlinjen. Men efter en tid rådde de henne att fly. Hon packade de nödvändigaste ägodelarna och reste västerut med tåg i 36 timmar. Under resan kunde Valentina stödja och hjälpa andra passagerare som hade det svårt, bland annat genom att dela ut mat som gavs till tågresenärerna utmed de olika stoppen.

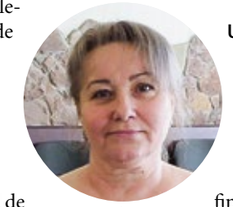

Valentina

Väl framme i Lviv fick Valentina höra talas om ett humanitärt center, som drivs av en lokal pingstförsamling. Det är en av alla platser där PMU:s samarbetspartner Kindness delar ut förnödenheter. Många internflyktingar får där bland annat kläder och skor. Församlingens föreståndare var överväldigad över det stora behovet som fanns och alla människor som kom. Mitt i tumultet hörde han en kvinnas röst som fick människorna i lokalen att lyssna. Det var Valentina som spontant började organisera de olika familjerna i centret. Hon återkom vid flera tillfällen. Föreståndaren såg hennes kapacitet och frågade om hon ville bli församlingens volontär och få ersättning för arbetet med att koordinera hjälpcentret. Valentina blev väldigt glad och arbetet passade henne utmärkt. Sedan dess har hon spelat en viktig roll i församlingens arbete riktat mot internflyktingar. Organisationen Kindness är kopplad till det nationella pingstsamfundet som har 1 800 kyrkor över hela landet. Även i de östra delarna som är direkt påverkade av kriget. I varje region finns ansvariga som samordnar insatserna. Det gör att organisationen har möjlighet att ständigt utvärdera och identifiera vilka lokala behov som finns och vilka människor som är mest sårbara. På det sättet kan Kindness utföra oerhört viktiga insatser och nå människor som andra inte har lyckats nå. Anställda och volontärer är unga, motiverade och nytänkande. Kindness bistår exempelvis genom att dela ut mat, mediciner och andra förnödenheter. Man hjälper också till med överföring av kontanter och installerar internethubbar för lokalbefolkningen. Genom hubbarna kan de få information och uppdateringar om missilattacker som sker i närheten.

FOTO: PMU/LEIF NEWMAN

Kyrkor stödjer internflyktingar, ofta med mycket begränsade resurser. I Borislav, 10 mil utanför Lviv, har pingstförsamlingen ordnat sängplatser, avdelade med skynken, i kyrksalen. Allt för att ge människor tak över huvudet.

UNDER VÅRT BESÖK i Lviv ljuder flyglarmet. Under 40 minuter får vi sitta i en källarvåning. Vi får veta att en stad i östra Ukraina blivit bombad. Flyglarmen har blivit en del av vardagen även i västra Ukraina. Här är människorna långt från frontlinjen men måste alltid vara på sin vakt.

När vi lämnar Ukraina slås vi av de kontraster som finns i landet. I en del av Ukraina härjar kriget synligt. I andra delar av landet finns fungerande samhällen där folk går till jobbet och handlar i affärer. Men inte heller där är livet som vanligt. Samtidigt finns ett hopp, en vilja och en motståndskraft som är redo att flytta berg för en bättre framtid.

TEXT: JULLE BERGENHOLTZ-FOGLANDER OCH LINNÉA JIMENEZ

FOTO: PMU/ ESTHER FLORES SEDMAN

FOTO: ALLAN EKSTEDT

ALLT FLER STÅR UPP FÖR KVINNOR I LEDARSKAP

Det har varit en kamp, med många uppoffringar – men nu äntligen börjar det hända saker, berättar Emily Mayiani och Jane Angom.

De är två ledare inom pingströrelserna i Kenya och Uganda som länge arbetat för att få fler kvinnor i ledarpositioner i kyrkan. Nyligen valdes Jane Angom till *National Secretary,* motsvarande generalsekreterare, inom en av pingströrelserna i Uganda, den första kvinnan i östra Afrika.

Under många år har PMU:s samarbetspartner drivit utvecklingsprojekt kopplat till frågor om jämställdhet, men nu skapas också momentum för jämställdhet inom organisationernas egna strukturer.

I Kenya, Uganda och Tanzania pågår en spännande process där pingströrelsernas kvinnodepartement bildat ett nätverk för att uppmuntra kvinnor att ställa upp i val för viktiga ledarroller. Under 2023 stöttar PMU en ledarutbildning för kvinnor från de tre länderna. Initiativet kom efter ett spännande år där pingstkyrkan i Kenya för första gången röstat in fyra kvinnor i den nationella styrelsen. Totalt har samfundet tio ordinarie styrelsemedlemmar. Ytterligare en kvinna röstades in som nationell förtroendemedlem i styrelsen vilket innebär att det nu finns fem kvinnor i toppen av ledarskapet. Så sent som år 2018 ändrades samfundets konstitution så att kvinnor fick rätt att delta i och kandidera till det nationella årsmötet, men sedan dess har mycket hänt på kort tid.

John Kitur

– Inom FPFK har vi lyckats inkludera kvinnor i ledarskap på alla nivåer. Nu deltar vi i en gemensam process med pingstsamfunden i Tanzania och Uganda för att stärka kvinnor i ledarskap i östafrikanska regionen, säger John Kitur, generalsekreterare för samfundet FPFK i Kenya.

I december 2018 blev Emily Mayiani ansvarig för det nya kvinnodepartementet. År 2018 deltog bara två kvinnor och över 600 män i årsmötet. Nästa år var de 19 kvinnor och därefter steg siffran varje år.

– Vi försökte mobilisera fler kvinnor att delta. Men många kvinnor var inte intresserade av ledarskap då de blivit förnekade det under så lång tid. Vårt budskap var att det nu var dags att plocka upp våra brutna bitar, att acceptera, agera och röra oss framåt igen. Och gruppen kvinnor började växa. Men det har varit mycket hårt arbete, bön och uppoffring, berättar Emily Mayiani.

KAMPEN FÖR JÄMSTÄLLDHET har mött mycket motstånd under åren. Kvinnor har dragit tillbaka sina kandidaturer då deras män fått påtryckande samtal från andra män. Emily berättar om ett starkt hemmafru-ideal och en rädsla att ledarrollen ska hindra kvinnor från att ta hand om hem och familj. Men i slutändan har starka personligheter med viljor att förändra ändå segrat. Det handlar om att förklara och lugna, menar Emily Mayiani.

– Vi förklarade för männen att det kommer finnas en balans mellan rollen i hemmet och ledarskapsrollen. Med det språket lyckades vi övertyga dem.

Emily har alltid haft ett hjärta för kvinnors rättigheter. Hon är själv massaj och uppväxt i ett samhälle där kvinnor betraktas som barn oavsett vilken ålder de har.

– När någon kom på besök till en massajby sa man att ingen var hemma, trots att det var 50 kvinnor i huset. Men de räknades inte. Det pushade mig när jag såg att kvinnor blev felbehandlade, berättar Emily.

I kyrkan började hon samtala med kvinnor om att även de är skapade av Gud med ett viktigt syfte. Emily stred för kvinnors rätt till utbildning och startade vuxenklasser för kvinnor som aldrig lärt sig läsa och skriva. I samma veva började hon även agitera mot den skadliga sedvänjan könsstympning, som är vanlig bland massajerna. Resultatet blev att alltfler mödrar

FOTO: PMU/ESTHER FLORES SEDMAN

För att väcka uppmärksamhet i kyrkan och få inkomst till sin verksamhet började kvinnodepartementet sy, sälja och klä sig i färggranna blåa dräkter. Plötsligt syntes de enade i strävan om jämställdhet i ledarskapet, berättar Emily Mayiani för Johanna Litsgård Lebourne, kommunikations- och insamlingschef på PMU.

började skydda sina döttrar och lät dem gå i skola. Genom att vägleda dessa mödrar växte Emily in i sitt eget ledarskap.

För att få kvinnodepartementet inom samfundet att växa behövde Emily och hennes kollegor bli kreativa. De började sy, sälja och klä sig i färggranna dräkter som gjorde att de tydligt syntes under årsmötena. De hittade även kreativa vägar för att tala i årsmötet och uppmärksamma sina frågor.

– Om människor inte ser och lär känna oss blir vi irrelevanta. Vi behövde hitta sätt att synas och ta utrymme. Och det har vi verkligen gjort, berättar Emily Mayiani.

”När vi nu har kommit så här långt ska vi aldrig gå bakåt igen.”

Kvinnornas bönegemenskap har också varit viktig. Idag samlas över 200 kvinnor dagligen klockan tre på morgonen till bön och bibelreflektion i en gemensam Whatsappgrupp. De ber för kvinnodepartementet men också för manliga pastorer ute i församlingarna. Och allt fler pastorer lär sig uppskatta och förstå kvinnornas kompetens.

ÄVEN I GRANNLANDET Uganda har flera kvinnor tagit plats i ledarskapets toppskikt. I maj 2023 valdes den första kvinnan, Jane Angom, till *National Secretary,* motsvarande generalsekreterare, inom pingstsamfundet PMUC med ett överväldigande stöd. Jane var också första kvinnliga styrelsemedlemmen som röstades in för åtta år sedan. Därefter blev hon vice generalsekreterare och nu är hon den första kvinnan med högsta administrativa ledarposition inom pingströrelserna i östra Afrika. Hennes ansvar ligger strax under biskopen som också har det andliga ledarskapet.

– Jag ställde mig till förfogande inför valet och med Guds nåd fick jag ett överväldigande stöd. Vi har fler kvinnor än män i vårt land och även bland församlingarnas medlemmar. Därför är det också viktigt att kvinnor finns med vid beslutsborden. Kvinnor har ett annat perspektiv och andra prioriteringar som är viktiga vid beslut, säger Jane Angom.

Hennes väg till ledarskap har dock varit tuff. Mitt i styrelsemöten kunde Jane få hårda kommentarer om att hon istället borde stanna hemma och laga mat åt sin make. Men visheten segrade och idag kan istället manliga kollegor komma för att söka hennes råd. Jane beskriver den nya styrelsen som progressiv.

– Nu lyssnar de på vad jag säger och jag blir inte dömd för att jag är kvinna. Jag har övertygat dem, men jag har fått arbeta extra hårt för att visa att vi kvinnor också kan göra det här. När vi nu har kommit så här långt ska vi aldrig gå bakåt igen.

UGANDA ÄR ETT VÄLDIGT patriarkalt land. Men Jane menar att kyrkan har stort inflytande med möjlighet att påverka samhället och utmana normer. Därför är det viktigt att i kyrkan ha annorlunda och positiva exempel, menar hon.

– En örn som vuxit upp och uppfostrats av en höna kommer bara se sig själv som en höna och tror inte att den kan flyga när andra säger att den borde. I vår kultur har kvinnor lärt sig att acceptera att sitta i bakgrunden och vänta. Men det kanske inte är det bästa sättet att leva, det behövs ett uppvaknande. Kvinnor har också en röst och är skapade lika inför Gud precis som män, säger Jane Angom.

Det nya nätverket som idag binder samman kvinnodepartementen mellan Kenya, Uganda och Tanzania är en start på ömsesidigt lärande i regionen. Nu är förhoppningen att pingstsamfunden i övriga östafrikanska länderna ska följa efter.

– En del samfund är öppna för kvinnor i ledarskap medan andra inte är det i samma utsträckning. Men nu vill vi lära oss av varandra och vill ta fram ett mentorskapsprogram. Nästa generation kvinnor ska få växa upp till naturligt ledarskap. Nu när vi har knäckt koden ska de inte behöva göra det igen, säger Jane Angom.

LINNÉA JIMENEZ
FREDRIKA UGGLA

LENNARTS 60-ÅRSPRESENT BLEV EN GÅVA TILL PANZISJUKHUSET

När Lennart Nolvall skulle planera sitt 60-årsfirande slog det honom att han faktiskt inte önskade något för sig själv. Istället för presenter gjorde han en insamling till Panzisjukhuset i DR Kongo.

FOTO: PMU/ROBIN IBANEZ

Lennart Nolvall firade 60 år med en privat insamling till Panzisjukhuset i östra DR Kongo..

När man fyller 60 år har man passerat medellivslängden i många länder. Därför får man fira hela året. Så tänkte Lennart Nolvall när han under 2022 hade födelsedagsfester både i april och i september fastän födelsedagen inträffade i juni. Med god mat och i gott sällskap av familj och vänner tyckte Lennart att han har allt han behöver, så presenter fanns det inget behov av.

– Jag gillar fest och bjudningar. Men jag och många av oss är lyckligt lottade och behöver inte mer prylar. Det var helt naturligt att istället göra en födelsedagsinsamling. Så jag satte ihop en beskrivning av projekten, med bilder och text, som jag ville att folk skulle skänka till och bifogade i festinbjudan, säger Lennart.

DET ENA INSAMLINGSMÅLET var ett rehabiliteringscenter för missbrukare i östra Europa där en släkting arbetar. Det andra insamlingsmålet var PMU och Panzisjukhuset i DR Kongo. Under firandet tog Lennart också tillfället i akt att själv berätta om projekten. Det visade sig uppskattat. Efteråt kunde han återrapportera till gästerna hur mycket de gemensamt varit med och bidragit med. Insamlingen blev mycket lyckad, berättar Lennart.

För flera år sedan var Lennart anställd på PMU, bland annat som humanitär koordinator, och han har sedan fortsatt följa organisationens arbete.

– Jag har hundra procent förtroende för PMU. Sättet att arbeta som en folkrörelsebaserad, rättighetsbaserad och trosbaserad organisation är det mest framgångsrika. Och arbetet med Panzisjukhuset är oerhört angeläget och professionellt, säger Lennart.

Vid två besök i DR Kongo har han själv suttit i samtal med sjukhuschefen och överläkaren doktor Denis Mukwege och han har mött utsatta kvinnor som behandlats på sjukhuset för skador efter övergrepp. Att samla in till just dem kändes därför extra bra.

– Jag som kristen vill gärna basera mitt liv på förvaltarskapstanken. Att ingenting tillhör mig, utan allt tillhör Gud. Vi äger inte saker utan är bara förvaltare. Med det perspektiv har man ansvar gentemot alla medmänniskor och hela skapelsen. Det är en viktig tanke, säger Lennart.

LINNÉA JIMENEZ

SÅ GÖR DU EN EGEN INSAMLING VIA SWISH

FAKTA: LENNART NOLVALL

- **Fyllde:** 60 år den 19 juni 2022
- **Familj:** Frun Katya och två söner på 19 och 21 år
- **Bor:** Stureby, södra Stockholm
- **Koppling till PMU:** Anställd åren 1986-1991 och 1997-2015
- **Gör gärna:** träna, fixa med stugan i Flakeberg utanför Grästorp, fågelskåda (årets stora tomkryss i Flakeberg är Blå kärrkök)

- Använd PMU:s Swish nummer 123 900 05 06
- Be vänner märka gåvan med: Ditt förnamn + efternamn + ändamål
- Vi skickar en sammanställning om du önskar det, mejla oss: info@pmu.se

10

tusen transporter med mc-ambulanser från Eezer har hjälpt kvinnor i Burundi under 2022

FÖRETAG MED SOCIALT ANSVAR

KLIPP LUST

ÖSTA GÅRDEN

PMU

Tillsammans skapar vi en bättre värld!

FREDSSTRATEGI GER UNIKA FRAMGÅNGAR

Med små medel går det ändå att göra mycket stor skillnad. Det fick PMU:s lokala partner i Etiopien höra när en extern utvärderare gav sina intryck av fredsprojektet. "Det här arbetssättet måste dokumenteras och spridas över landet", skrev utvärderarna.

FOTO: JOHANNA LILJEGREN

I Etiopien samlas olika religiösa och traditionella ledare till möte som en del av en fredsdialog anordnad av PMU:s partner ECFE.

I flera delar av centrala och södra Etiopien finns religiösa och etniska konflikter mellan olika grupper. Men den evangeliska alliansen i Etiopien (ECFE), som är PMU:s lokala partner, har hittat ett sätt att arbeta som ger stora resultat med små medel. Angreppssätten är många, men en av nycklarna handlar om att länka samman olika lokala religiösa ledare (traditionella, ortodoxa, muslimer och evangeliska) för att lära tillsammans och arbeta för samma mål. Dessa ledare bildar fredskommittéer som får stort förtroende att arbeta för försoning och hitta lösningar på problem.

DET VIKTIGASTE ÄR att alla förstår att de har en roll att spela. I dessa samhällen har kyrkan, som alltid har funnits på plats, både fått och tagit sig en ny roll som erkända fredsmäklare. Det är kyrkans styrka, skriver East African Consulting FPLC som utvärderat projektet. I deras rapport nämns som exempel ett område som heter Gudjii, där en huvudväg varit blockerad av barriärer på grund av en konflikt mellan två etniska grupper.

MYNDIGHETER OCH militär hade under ett års tid försökt mäkla i konflikten utan resultat. Men när ECFE började arbeta med fredsdialog för att få grupperna att erkänna sitt ansvar i konflikten tog det endast en vecka innan barriärerna var borttagna och vägen återigen kunde användas. Att lyckas så bra i en situation där myndigheter misslyckats så länge är helt unikt, menar utvärderarna.

– Vår partner riktade sig till de religiösa och traditionella ledarna och fick dem att samtala. Dialog och traumabearbetning genom samtalsstöd är två viktiga delar av fredsprojektet. Det blir en ögonöppnare för många när de förstår att alla i ett samhälle blir del av en konflikt även om de väljer att ställa sig utanför. Därför måste var och en ta sitt ansvar, säger Jonas Fållsten, regionkoordinator på PMU.

ECFE:s fredsprojekt stödjs genom PMU av svenska ambassaden i Etiopien med pengar från Sida.

LINNÉA JIMENEZ

PMU

Tidningen PMU ges ut av Pingstmissionens utvecklingssamarbete
Ansvarig utgivare: Daniel Alm.

Redaktör: Linnéa Jimenez.
Redaktion: Linnea Jimenez, Esther Flores Sedman, Julle Bergenholtz-Foglander, Fredrika Uggla, Johanna Litsgård Lebourne, Niclas Lindgren.
Omslag: PMU/Jonas Fållsten.
Produktion: PW Design.
Tryck: V-TAB, Vimmerby.

Upplaga: 40 226 exemplar.
E-post: redaktion@pmu.se
Webb: www.pmu.se

PMU finansieras med stöd av Sida (Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete). Sida delar inte nödvändigtvis de åsikter som här framförs.

Ansvarig utgivare ansvarar för innehållet i tidningen. Redaktionen ansvarar ej för obeställt material.

PMU:s huvudkontor:
Box 151 44, 167 15 Bromma
08-608 96 00
08-608 96 50 (fax)

Vårgårda biståndscenter:
PMU, Skattegårdsgatan 1, 447 91 Vårgårda, 0322-66 87 60, 0322-62 37 39 (fax)

PMU är de svenska pingstförsamlingarnas biståndsorganisation. PMU arbetar tillsammans med församlingar och samarbetspartner i 104 projekt i 30 länder.

VI VILL GE VÅRA MEDMÄNNISKOR DET MEST SJÄLVKLARA – RENT VATTEN

När någon ber oss om ett glas vatten eller något att äta borde det vara en självklarhet att agera. Och gång på gång ser vi det fantastiska gensvar som medmänniskor ger varandra när krisen slår till. PMU besökte nyligen Ukraina, där det finns otaliga berättelser om hur exempelvis kyrkorna sedan krigets första dag ställt upp för landets internflyktingar och andra drabbade med mat, skydd och sovplats. Samma berättelser hör vi från det jordbävningsdrabbade Turkiet, liksom från många andra länder och sammanhang. Det verkar, trots samhällets fokus på individualism och det egna behovet, ligga djupt i oss människor att även se till vår nästa.

> **”I vår strävan att hjälpa de mest utsatta behöver vi göra som samariern, och agera på deras akuta behov.”**

Och detta behövs mer än på många år. Över 800 miljoner människor i världen går hungriga. Det är var tionde person på vår jord. Och var fjärde person saknar tillgång till rent dricksvatten. Detta betyder att man inte har tillgång till vatten vid sin bostad, eller att vattnet inte håller tillräckligt god kvalitet. Alla dessa personer i statistiken är dina och mina medmänniskor.

NÄR JESUS FICK FRÅGAN om vem som är vår nästa berättade han liknelsen om den barmhärtige samariern, mannen som till och med hjälpte sin fiende när alla andra gick förbi. Samarierna och judarna låg sedan länge i konflikt och på Jesu tid hade samarierna rykte om sig som opålitliga. Med sin liknelse utmanar Jesus de fördomar som är så vanliga mellan oss människor. Han gör det också tydligt att vi inte bara ska älska vår nästa, utan att det också måste synas i vårt agerande. I vår strävan att hjälpa de mest utsatta behöver vi göra som samariern, och agera på deras akuta behov. Men vi behöver också ställa oss frågan varför mannen blev överfallen på vägen, och vad som kan göras för att långsiktigt skapa trygghet och förändring för dem som lever i utsatthet. Ett exempel du kan läsa om i denna tidning är hur vi i Sydsudan behöver skapa möjligheter till permanent tillgång till vatten. Det räcker inte att komma med vattenflaskor.

ETT UTHÅLLIGT FÖRÄNDRINGSARBETE är bara möjligt om vi själva är beredda att avstå något. I samarierns fall krävdes det en ekonomisk utgift, men han gav också upp sin egen bekvämlighet, och gick förmodligen en omväg för att komma till värdshuset med den slagne mannen. I sommar kör PMU en insamlingskampanj där vi utmanar alla att avstå en lunch till förmån för vårt gemensamma arbete för de mest utsatta runt om i världen. Är vi många som deltar så kan det extra bidraget, som det kostar att köpa en pizza och en läsk, göra stor skillnad. Frågan ställs till både dig och mig – vad är vi beredda att avstå för vår nästas skull?

Niclas Lindgren
direktor, PMU

STÖD OSS REGELBUNDET – BLI MÅNADSGIVARE!

Skanna QR-koden

Som månadsgivare skapar du förutsättningar för att människor i fattigdom ska få chans till ett värdigt liv och redskap att själva förändra sin situation.
Din månatliga gåva dras via autogiro. Enkelt och bekvämt för dig och ovärderligt för oss.

SÅ BLIR DU MÅNADSGIVARE:
Registrera dig med bank-id på pmu.se/manadsgivare eller kontakta oss för att få en anmälningstalong.
Telefon: 08-608 96 00
Mejl: info@pmu.se
Fyll i talongen med dina person- och bankuppgifter och skicka den till oss.

90 KONTO SVENSK INSAMLINGS KONTROLL
Pg 90 00 50-6

BISTÅNDSMATTE FÖR PINGSTVÄNNER

Om varje medlem gav **138 kr i månaden** under ett år, skulle vi gemensamt samla in **142 416 000 kr!**

+

= 138 kr

Efter att regeringen kraftigt minskat det internationella biståndet tvingas vi se över det arbete vi stöttar utifrån de nya ekonomiska förutsättningarna. **PMU blir av med 11,9 miljoner under 2023-24.** Det kommer att slå hårt mot världens utsatta – om inte andra goda krafter går samman och ersätter minskningen. Skulle vi exempelvis dela beloppet på Sveriges 86 000 pingstvänner skulle det inte bli mer än **138 kronor per medlem.** *Det motsvarar en pizza och en läsk.*

Bli månadsgivare!

Swisha en gåva till **9000506**, märk med **"Biståndsmatte"**, eller varför inte – **BLI MÅNADSGIVARE** genom att skanna QR-koden. Tack för ditt **stöd!**

90 KONTO SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

SVARSKORT

Riv av och skicka in - porto är betalt!

☐ Ja, jag vill vara med och stötta PMU:s arbete varje månad med ett belopp på _____ kr.

En autogivarblankett kommer att skickas hem till dig.

*PS. Du kan också gå in på **www.pmu.se/manadsgivare** och bli månadsgivare via bank-id.*

Frågor?
Ring oss på 08-608 96 00 eller mejla info@pmu.se

Namn:

Adress:

Postnr: Postadress:

Telefon:

E-postadress:

Genom att fylla i den här talongen godkänner du att vi får spara dina uppgifter, dessa hanteras i enlighet med dataskyddsförordningen GDPR. Vill du veta mer om skattereduktion på gåvor, läs mer på www.pmu.se/villkor/skattereduktion

BISTÅNDSMATTE FÖR PINGSTVÄNNER

Frankeras ej. Mottagaren betalar porto.

PMU

c/o Pingst - fria församlingar

Svarspost
20117296
167 20 Bromma